

úkony potřebné pro vydání odevzdací listiny. Podle § 183 not. ř. mohou mimo sepsání úmrtního zápisu provést jiné v pozůstalostním řízení potřebné úkony, při nichž nejde o soudní rozhodnutí. Podle § 186 not. ř. má notář dbáti předpisů platných pro soudy samy při úkonech, jež koná jako soudní komisař. Bylo-li tedy i v tomto případě svěřeno notáři projednání pozůstalosti, není závady, by též neprovedl podle § 125 nesp. pat. výslech stran, na jehož základě pak soud sám rozhodl, komu z dědiců pro odporující si přihlášky přikazuje úlohu žalobců ve sporu. Nemá opory v zákoně názor stěžovatelův, že ku přípravě tak důležitého rozhodnutí, jakým je rozhodnutí podle § 125 pat., nestačí výslech stran notářem jako soudním komisařem a že soud sám musí bezprostředním výslechem stran zjednat si základ pro své rozhodnutí. Ale nižší soudy také nepochybily, když dědicům ze závěti uložily, by podali žalobu proti dědicům ze zákona. To správně odůvodnil rekursní soud, poukázav na to, že dědici ze závěti opírají své přihlášky k pozůstalosti o poslední vůli, kteráž byla úplně roztrhaná předložena soudu. Dědici ze zákona popřeli proto platnost závěti s tím podotknutím, že byla zůstavitelem samým roztrhána a zničena. Mají tedy pro své dědické právo silnější titul než dědici, kteří své právo k pozůstalosti opírají o takové poslední pořízení (§ 126 pat.).

Čís. 7564.

Lhůta k rekursu do usnesení, jímž se povoluje vklad zástavního práva pro náhradní pohledávku (§ 222 ex. ř.), řídí se předpisem § 127 kn. zák., nikoliv § 65 ex. ř. Lhostejno, že náhradní nárok byl označen jako vykonatelný.

Usnesení, jímž byl povolen vklad zástavního práva pro náhradní pohledávku, dlužno doručiti všem osobám, pro něž váznou věcná práva v pořadí za vymazaným zástavním právem, v jehož pořadí má býti vložen náhradní nárok, až do pořadí, kdy došel návrh na vklad náhradního nároku.

(Rozh. ze dne 26. listopadu 1927, R II 369/27.)

Usnesením ze dne 23. června 1927 povolil **e x e k u č n í s o u d** na základě právoplatného rozvrhového usnesení v pořadí pohledávek kumulativní sirotčí pokladny v L. vklad zástavního práva ve vložce čís. 37 pro náhradní nárok podle § 222 ex. ř. pro pohledávku záložny v L. a označil náhradní nárok vykonatelným. Do tohoto usnesení podal vlastník vložky čís. 37 rekurs, jež **p r v ý s o u d** usnesením ze dne 7. září 1927 odmítl jako opožděný, ježto usnesení, jež bylo napadeno, jest usnesením exekučním, takže tu platí osmidenní lhůta podle § 65 ex. ř., napadené usnesení bylo doručeno stěžovateli dne 6. srpna 1927, rekursní lhůta uplynula tedy dnem 14. srpna 1927, rekurs byl však podán teprve dne 3. září 1927. **R e k u r s n í s o u d** vyhověl rekursu vlastníka vložky čís. 37 a změnil napadené usnesení v ten smysl, že uložil soudu prvé

stolice, by stěžovatelův rekurs do usnesení ze dne 23. června 1927 předložil rekursnímu soudu. **D ů v o d y:** Usnesení ze dne 23. června 1927, na jehož základě povolen byl ve smyslu § 222 ex. ř. vklad práva zástavního pro náhradní pohledávku záložny v L. 3.238 Kč 68 h ve vložce čís. 37 kat. obce T. knihovně připsané do stěžovatelova vlastnictví, bylo doručeno stěžovateli dne 6. srpna 1927. Stížnost proti tomuto usnesení dne 3. září 1927 k soudu došlou odmítl soud první stolice, vycházející z názoru, že i v tomto případě platí všeobecná osmidenní lhůta rekursní § 65 ex. ř. a že tato uplynula již dnem 14. srpna 1927. Leč právní názor soudu první stolice jest **mylným**. Usnesení, jímž se povoluje vklad zástavního práva pro náhradní pohledávku, netýká se již nemovitosti, která byla v dražbě; nejde tedy o výkon exekuční, nýbrž o výkon v řízení knihovním. Řídí se proto lhůta ke stížnosti proti takovému usnesení ustanovením § 127 kn. zák. a nikoliv ustanovením § 65 ex. ř. Názor tento zastávala nejen teorie (viz komentář Bartschův ke kn. zák. § 90 a komentář Neumanův k § 222 ex. ř.), nýbrž i bývalý vídeňský nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 23. ledna 1900, čís. 796 otištěném v Právniku 1900 čís. 3, a to jest i stanoviskem čsl. nejvyššího soudu (srovnej rozhodnutí ze dne 6. listopadu 1924 R II 351/24 otištěné ve sbírce n. s. čís. 4349). Byla tedy stížnost dne 3. září 1927 k soudu první stolice došla podána včas.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Napadené usnesení odpovídá úplně zákonu a jest k vývodům rekursním dodatí toto: První soud, řídě se pokynem, obsaženým v posudku bývalého nejvyššího soudu ve Vídni k civ. soudnímu řádu a k ex. řádu, označil náhradní nárok, který určil podle § 222 ex. ř., jako vykonatelný. Tím však nemůže býti v podstatě rozuměno nic více, než že založení náhradního nároku nemůže býti napadeno od vlastníka spoluzavazené, avšak v dražbě neprodané nemovitosti. Proto vlastníku této nemovitosti není ani v dražebním řízení přiznáno právo účastníka tohoto řízení. S druhé strany zase nemohou býti určením náhradního nároku dotčena práva vlastníka neprodané nemovitosti. Věřitel, pro něž byl určen náhradní nárok, jest jaksi postupníkem ze zákona původního věřitele, pro něhož vázlo ono simultanní právo zástavní, jehož nepoměrné uspokojení z výtěžku za prodanou realitu bylo podnětem k založení náhradního nároku. Poměr je tu v podstatě ten, že věřitelův projev, kterým se podle pravidel hmotného práva soukromého zakládá postup pohledávky (§ 1392 a 1395 obč. zák.), jest nahrazen předpisem zákonným. V tom i onom případě jest však věc co do účinku táž, věřitel, pro něhož náhradní nárok byl zřízen, nemůže míti více práv, než původní věřitel. Podstata simultanního závazku dokonce ani nevylučuje, by jednomu ze spoludlužníků nebyla poskytnuta zvláštní úleva (na př. co do splatnosti), jen pro jeho osobu (§ 894 obč. zák.). Náhradní nárok nemůže proto pozbyti této své povahy ani tím, že byl označen jako vykona-

telný. Vklad náhradního nároku s označením, že je vykonatelný, ve vložce neprodané není povolením exekuce proti vlastníku neprodané nemovitosti, jak stěžovatelka míní, nýbrž vždy jen pouhým zavedením knihovního pořádku, jak bylo v rozhodnutí čis. 4349 sb. n. s. blíže dovozeno. Proto platí tu rekursní lhůty stanovené v § 127 knih. zák. Nemohlo proto býti dovolacímu rekursu vyhověno. Jest tedy stěžovatelův rekurs do usnesení soudu prvé stolice ze dne 23. června 1927 jako včas podaný předložiti rekursnímu soudu, při čemž se podotýká, že toto usnesení jest též doručiti všem osobám, pro které ve vložce čis. 37 knihy T. vážnou věcná práva v pořadí za vymazaným právem zástavním pro pohledávky kumulativní sirotčí pokladny v L., až do pořadí, kdy došel návrh na vklad náhradního nároku stěžovatelčina (srovnej Neumannův komentář k ex. ř. strana 656).

Čís. 7565.

Zaopatřování vody obcí Brnem.

Vybírání vodní dávky jest rázu veřejnoprávního.

Zásadně jest přípustna možnost soukromoprávních užívacích práv za smluvní úplatu s vyloučením povinnosti platiti vodné jako veřejnoprávní dávku.

Smlouva majitele domu v Brně s obcí Brněnskou z roku 1852 o odběru vody nevztahuje se na odběr vody z vodovodu březovského (zákon ze dne 18. října 1912, čis. 82 z. zák. pro Moravu).

(Rozh. ze dne 26. listopadu 1927, Rv II 837/26.)

V roce 1852 došlo mezi výborem okresu vnitřního města Brna jako zástupcem brněnské obce a tehdejším majitelem domu čp. 95 v Brně k úmluvě, podle níž se brněnská obec zavázala dodávati pro dům čp. 95 vodu za jednorázovou úplatu a za opakující se roční poplatek 5 zl. konv. měny. Tento roční poplatek byl později zvýšen na 18 zl. 25 kr. Ježto město Brno předepisovalo od roku 1923 žalobci, nynějšímu vlastníku domu čp. 95 v Brně, vodní groš podle platného tarifu bez ohledu na práva podle smlouvy ze dne 23. listopadu 1852 a žádalo od něho i doplatek za léta 1921 a 1922 s odůvodněním, že byla smlouva zrušena, domáhal se žalobce žalobou, o níž tu jde, na městu Brnu zjištění, že město Brno jako majitel městských vodáren v Brně je povinno, dodávati žalobci jakožto nynějšímu vlastníku domu čp. 95 v Brně, a kterémukoliv budoucímu vlastníku tohoto domu, denně 25 věder vody z městského vodovodu za roční úplatu 36 Kč 50 h splatnou vždy v lednu, a že není oprávněno, požadovati za toto množství vody, odebrané v dřívějších letech, a které bude ještě dále odebráno, vyšší úplatu, a použití politické exekuce k vymáhání úplaty vypočtené od něho bez ohledu na tento závazek ku dodání. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto